

Czwartek, 7 lipca 2016 r.

P8_TA(2016)0314

Sytuacja osób cierpiących na albinizm w Afryce, zwłaszcza w Malawi

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie sytuacji osób z albinizmem w Afryce, w szczególności w Malawi (2016/2807(RSP))

(2018/C 101/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rezolucję z dnia 4 września 2008 r. w sprawie zabójstw albinosów w Tanzanii ⁽¹⁾,
 - uwzględniając raport z dnia 18 stycznia 2016 r. sporządzony przez Niezależnego Eksperta ONZ ds. korzystania z praw człowieka przez ludzi z albinizmem,
 - uwzględniając komunikat prasowy UE z dnia 13 czerwca 2015 r. w sprawie Międzynarodowego Dnia Świadomości Albinizmu,
 - uwzględniając rezolucję 69/170 Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie Międzynarodowego Dnia Świadomości Albinizmu,
 - uwzględniając rezolucję 362 Afrykańskiej Komisji Praw Człowieka i Ludów z dnia 5 listopada 2013 r. w sprawie zapobiegania atakom na osoby z albinizmem i dyskryminacji wobec tych osób,
 - uwzględniając rezolucję 23/13 Rady Praw Człowieka ONZ z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie ataków na osoby z albinizmem i dyskryminacji wobec tych osób,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
 - uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka,
 - uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,
 - uwzględniając Międzynarodową konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej,
 - uwzględniając Deklarację ONZ z dnia 18 grudnia 1992 r. w sprawie praw osób należących do mniejszości narodowych, etnicznych, religijnych lub językowych,
 - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów,
 - uwzględniając umowę o partnerstwie z Kotonu,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że albinizm jest wrodzonym zaburzeniem, na które cierpi na świecie mniej więcej jedna osoba na 20 tysięcy; mając na uwadze, że liczba ta jest znacznie wyższa w państwach Afryki Subsaharyjskiej, przy czym najwięcej osób z albinizmem żyje w Tanzanii, Malawi i Burundi;
- B. mając na uwadze, że osoby z albinizmem są przedmiotem najbardziej skrajnych form prześladowania i łamania praw człowieka, od powszechnej dyskryminacji społecznej, obelg i zamknięcia dostępu do usług publicznych aż po zabójstwa, porwania, gwałty i okaleczenia; mając na uwadze, że obserwatorzy praw człowieka donieśli, że w samym 2015 r. w 25 państwach Afryki doszło do 448 napadów na osoby z albinizmem; mając na uwadze, że jest bardzo prawdopodobne, iż liczby te są zaniżone, ponieważ władze nie monitorują systematycznie takich przestępstw ani ich

⁽¹⁾ Dz.U. C 295 E z 4.12.2009, s. 94.

Czwartek, 7 lipca 2016 r.

nie dokumentują, lub też ze względu na brak zdolności i zasobów umożliwiających przeprowadzanie gruntownych dochodzeń w takich sprawach;

- C. mając na uwadze, że źródłem największego zagrożenia dla osób z albinizmem w Afryce są szeroko rozpowszechnione zabobony i mylne wierzenia na temat zaburzenia, na które cierpią te osoby, w tym mit o magicznej mocy, jaką mają posiadać osoby z albinizmem, co powoduje, że są one regularnie mordowane przez gangi przestępców i handlarzy dla części ich ciała, które według wierzeń mają przynosić szczęście, zdrowie i bogactwo; mając na uwadze, że w niektórych państwach groby osób z albinizmem są otwierane, aby kraść z nich części ciała i kości;
- D. mając na uwadze, że w Malawi, gdzie, jak się szacuje, żyje około 10 000 osób z albinizmem, policja od listopada 2014 r. doniosła o 69 napadach, w tym 18 morderstwach; mając na uwadze, że w kwietniu 2016 r. zamordowano cztery osoby, w tym dwuletnie dziecko, co spowodowało, że władze ogłosiły osoby z albinizmem „zagrożonym gatunkiem”;
- E. mając na uwadze, że prezydent Malawi Peter Mutharika publicznie potępił ostatnią falę napadów;
- F. mając na uwadze, że według doniesień oprócz Malawi napady na osoby z albinizmem mają też miejsce w kilku innych państwach Afryki Wschodniej, mianowicie w Tanzanii, Burundi, Kenii i Mozambiku;
- G. mając na uwadze, że kobiety i dzieci z albinizmem są szczególnie narażone na wykluczenie społeczne; mając na uwadze, że kobiety z albinizmem są często przedmiotem przemocy seksualnej ze względu na rozpowszechnione przekonanie, że stosunek z taką kobietą może wyleczyć z HIV/AIDS oraz mając na uwadze, że kobiety, które rodzą dzieci z albinizmem są odrzucane i dyskryminowane w pracy; mając na uwadze, że dzieci stanowią duży odsetek ofiar rytualnych napadów i grozi im, że zostaną porzucone; mając na uwadze, że strach przed napadami powoduje, że dzieci w wielu szkolnym nie mogą korzystać z przysługującej im prawa do edukacji;
- H. mając na uwadze, że rząd Tanzanii podjął poważne i konkretne działania zwalczające wiary w czary w państwie, w tym przez zawieszanie zezwoleń dla tradycyjnych uzdrowicieli oraz liczne aresztowania znachorów; mając na uwadze, że w 2008 r. prezydent Tanzanii mianował pierwszego parlamentarzystę z albinizmem, a w grudniu 2015 r. pierwszego wiceministra z albinizmem;
- I. mając na uwadze, że pomimo coraz większego międzynarodowego eksponowania tego problemu i przyjęcia nowego ustawodawstwa w państwach, które się z nim borykają, nadal odbywa się bardzo niewiele spraw sądowych i zapada bardzo mało wyroków skazujących, a w wielu państwach Afryki zbrodnie i tortury są nadal popełniane z całkowitą bezkarnością;
- J. mając na uwadze, że w dniu 1 marca 2016 r. w południowej części Malawi rozwścieczony tłum zlincolnął i podpalił siedmiu domniemych „łowców albinosów”; mając na uwadze, że generalny inspektor policji Malawi rozkazał swoim policjantom strzelać, by zabić kogokolwiek, kogo złapią na próbie uprowadzenia osoby z albinizmem;
- K. mając na uwadze, że dyskryminacja, prześladowanie i stygmatyzacja osób z albinizmem zmusiła setki osób do ucieczki i szukania tymczasowego schronienia; mając na uwadze, że pogorszyło to niepewność sytuacji i brak bezpieczeństwa osób z albinizmem, ograniczając ich dostęp do podstawowych usług, takich jak opieka zdrowotna i edukacja, możliwości pracy i udział w życiu społecznym;
- L. mając na uwadze, że taka dyskryminacja może powodować urazy psychiczne na całe życie i problemy psychologiczno-społeczne oraz że jest przyczyną ogromnych obaw i lęku wśród społeczności albinosów; mając na uwadze, że osoby z albinizmem mają zazwyczaj większe trudności z dostępem do odpowiedniej opieki zdrowotnej, w tym do leków stosowanych w profilaktyce nowotworu skóry;
- M. mając na uwadze, że w marcu 2015 r. ONZ mianowało swojego pierwszego niezależnego eksperta ds. praw człowieka osób z albinizmem i oficjalnie ustanowiło 13 czerwca Międzynarodowym Dniem Świadomości Albinizmu;
- N. mając na uwadze, że w czerwcu 2016 r. ONZ sponsorowało pierwsze w historii regionalne forum działań w sprawie albinizmu w Afryce, na którym sporządzono plan działania przewidujący konkretne, proste i skuteczne środki zwalczania naruszeń praw człowieka, którego ofiarami są osoby z albinizmem;

Czwartek, 7 lipca 2016 r.

- O. mając na uwadze, że UE przeprowadziła kampanie publiczne, aby szerzyć świadomość albinizmu, i wspierała udział organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz działania budujące zdolność władz lokalnych do walki z zabójstwami osób z albinizmem;
1. przypomina, że osoby z albinizmem mają prawo żyć tak samo jak wszyscy inni, bez strachu, jak stanowi art. 2 i 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka z 1948 r.;
 2. wyraża głębokie zaniepokojenie utrzymującą się i rozpowszechnioną dyskryminacją i prześladowaniami wobec osób z albinizmem w Afryce, w szczególności po ostatniej eskalacji przemocy w Malawi; zdecydowanie potępia zabójstwa, porwania, okaleczanie i inne nieludzkie i poniżające traktowanie, na jakie narażone są osoby z albinizmem oraz składa kondolencje i wyraża swoją solidarność z rodzinami ofiar; potępia również wszelki spekulacyjny handel częściami ciała osób z albinizmem;
 3. ubolewa nad milczeniem i biernością wokół tych wydarzeń; przypomina, że nadrzędną odpowiedzialnością państwa jest ochrona swoich obywateli, w tym grup szczególnie narażonych, oraz wzywa rząd Malawi i władze wszystkich dotkniętych tym procederem krajów do przedsięwzięcia wszelkich koniecznych środków mających na celu wyeliminowanie wszelkich form przemocy i dyskryminacji wobec osób z albinizmem oraz ochronę godności, praw człowieka i dobra tych osób oraz członków ich rodzin;
 4. wzywa władze Malawi do położenia kresu bezkarności i pilnego zwrócenia się o międzynarodowe wsparcie, aby przeprowadzać bezstronne i skuteczne śledztwa w związku ze wszystkimi zgłoszonymi atakami na osoby z albinizmem oraz pociągać sprawców do odpowiedzialności;
 5. z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie prezydenta Muthariki, w którym potępia on ataki i wzywa służby bezpieczeństwa do zapewnienia maksimum ochrony osobom z albinizmem; przestrzega jednak przed wszelką eskalacją i przypomina, że podburzanie do nienawiści i przemocy nie może być odpowiedzią na obecną dyskryminację osób z albinizmem; potępia w szczególności wszelkie próby wzięcia przez obywateli sprawiedliwości w swoje ręce;
 6. wzywa rząd Malawi, by skuteczniej reagował na medyczne, psychologiczne i społeczne potrzeby osób z albinizmem, gwarantując im równy dostęp do służby zdrowia i edukacji, jako część polityki integracyjnej;
 7. z zadowoleniem przyjmuje krajowy plan reagowania przedstawiony przez Malawi w marcu 2015 r., którego celem jest zwiększenie świadomości, poprawa wewnętrznego bezpieczeństwa oraz skuteczniejsze monitorowanie praw człowieka, lepszy wymiar sprawiedliwości i lepsze stanowienie prawa oraz wzmocnienie pozycji osób z albinizmem; wzywa rząd Malawi, by wdrożył pięciopunktowy plan działania i wzywa do przeznaczania na ten cel większego nakładu środków;
 8. z zadowoleniem przyjmuje starania rządu Tanzanii na rzecz zwalczania dyskryminacji wobec osób z albinizmem oraz decyzję o zakazaniu znachorstwa, aby położyć kres zabójstwom osób z albinizmem, przyznając jednocześnie, że zbyt niewiele spraw skończyło się postawieniem sprawców przed wymiarem sprawiedliwości; wzywa w związku z tym rząd Malawi, aby zmienił obowiązujące prawa tak, aby odzwierciedlały one ciężki charakter zbrodni, których ofiarami padają osoby z albinizmem;
 9. uważa, że należy dołożyć większych starań jeśli chodzi o zwalczanie pierwotnych przyczyn takiej dyskryminacji i przemocy dzięki kampaniom podnoszenia świadomości publicznej; zwraca uwagę na kluczową rolę władz lokalnych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w promowaniu praw osób z albinizmem, informowaniu i edukowaniu ludności oraz obalaniu mitów i uprzedzeń wokół albinizmu;
 10. jest zaniepokojony szczególnymi wyzwaniem, przed którymi stoją kobiety i dzieci z albinizmem, co powoduje, że są one bardziej narażone na ubóstwo, brak bezpieczeństwa i izolację; domaga się, by wszystkie ofiary miały dostęp do odpowiedniej opieki medycznej i psychologicznej oraz by wprowadzono odpowiednią politykę ułatwiającą reintegrację społeczną tych osób;
 11. wzywa władze krajów, których dotyczy ten problem, by we współpracy z ich międzynarodowymi i regionalnymi partnerami zobowiązały się do przedsięwzięcia wszelkich koniecznych środków, aby zapobiegać nielegalnemu handlowi częściami ciała osób z albinizmem i zlikwidować go, ponownie zbadać sprawy domniemych kradzieży z grobów, prześledzić i określić źródła popytu na części ciała osób z albinizmem oraz postawić „łowców albinosów” przed wymiarem sprawiedliwości;

Czwartek, 7 lipca 2016 r.

12. uważa, że pracownicy prokuratury, organów ścigania i policji powinni otrzymywać specjalne szkolenia, aby zdobyć wiedzę potrzebną do rozwiązywania spraw, w których ofiarami są osoby z albinizmem;
 13. zwraca uwagę, że ogólny brak zrozumienia oraz brak wiedzy medycznej na temat albinizmu pogarsza sytuację zdrowotną osób z albinizmem; zwraca uwagę na potrzebę zagwarantowania tym osobom dostępu do służby zdrowia, w szczególności na obszarach wiejskich i oddalonych; uważa, że personel medyczny powinien otrzymać szkolenia uczulające na sytuację osób z albinizmem;
 14. wzywa do lepszego przeszkolenia nauczycieli i pracowników administracji szkół na temat albinizmu oraz apeluje do władz Malawi, by ułatwiły dostęp do edukacji osobom z albinizmem i umożliwiły im korzystanie z niej;
 15. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie w 2015 r. przez Radę Praw Człowieka ONZ stanowiska niezależnego eksperta ds. korzystania z praw człowieka przez ludzi z albinizmem, oraz jego uruchomienie na pierwszym w historii regionalnym forum działania na rzecz osób z albinizmem w Afryce, które odbyło się w Dar El Salaam w dniach 17–19 czerwca 2016 r.;
 16. wzywa UE i państwa członkowskie do dalszej współpracy z krajami, których dotyczy ten problem, aby skutecznie wspierać ich starania na rzecz opracowania polityki koncentrującej się na szczególnych potrzebach i prawach albinosów w oparciu o niedyskryminację i włączenie społeczne, dzięki udzieleniu wsparcia finansowego i technicznego;
 17. zachęca wszystkie kraje, których dotyczy ten problem, do wymiany najlepszych praktyk z zakresu ochrony i promowania praw człowieka osób z albinizmem;
 18. wzywa UE do ścisłego monitorowania sytuacji praw człowieka osób z albinizmem w Afryce, w szczególności dzięki regularnym sprawozdaniom i działaniom następczym prowadzonym przez delegacje unijne, oraz do dalszego promowania znacznych ulepszeń w zakresie ochrony tych osób i ich integracji w społeczeństwie;
 19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządów i parlamentom Malawi i Tanzanii, Unii Afrykańskiej oraz Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych.
-